

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2022

CONVOCATORIA: JULIO 2022

Assignatura: Geografia

Asignatura: Geografía

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Si l'alumnat ha respost més de 4 preguntes, sols es corregeixen les 4 primeres, sense qualificar les restants.

Si el alumnado ha respondido a más de 4, solo se corregirán las 4 primeras, sin calificarse las restantes.

Qüestió 1 (2,5 punts): recolzant-vos en el Document 1, localitzeu i descriviu les principals característiques dels climes oceànics i de muntanya d'Espanya.

Per la descripció correcta de les principals característiques dels climes oceànics: precipitacions abundants, regulars i suaus; escassa amplitud tèrmica a la costa i moderada cap a l'interior; se subdivideixen entre clima oceànic costaner o marítim i clima oceànic d'interior o de transició; fins a 1 punt.

Per la descripció correcta de les principals característiques dels climes de muntanya: territoris situats a més de 1000 metres d'altitud, precipitacions molt abundants (superiors a 1000 mm/any), precipitacions freqüents en forma de neu, temperatura mitjana anual baixa (inferior als 10 °C), hiverns freds; se subdivideixen entre muntanyes incloses en l'àrea de clima oceànic (Pirineus, Cantàbric i massís Galaic) i muntanyes incloses en l'àrea mediterrània (sistema Bètic, sistema Ibèric i sistema Central); fins a 1 punt.

Per la localització correcta de les zones i la redacció ordenada dels continguts d'aquests climes, fins a 0,5 punts.

Qüestió 2 (2,5 punts): a partir del Document 2, identifiqueu el tipus de clima representat en cada climograma i expliqueu les principals diferències que hi ha entre aquests tipus.

La identificació correcta del gràfic A com de clima mediterrani continentalitzat d'estius càlids, fins a 0,75 punts.

La identificació correcta del gràfic B com de clima oceànic de transició, fins a 0,75 punts.

L'explicació correcta de les principals diferències climàtiques entre aquests tipus, fins a 1 punt (0,33 punts per cada diferència esmentada):

- En el gràfic A, les precipitacions són escasses, mentre que en el gràfic B les precipitacions són abundants i més regulars.
- El gràfic A mostra un període de 4 mesos (juny, juliol, agost i setembre) amb dèficit hídric, mentre que en el gràfic B el dèficit hídric a penes existeix als mesos de juliol i agost.
- L'amplitud tèrmica és alta en el gràfic A i moderada en el gràfic B.

Qüestió 3 (2,5 punts): expliqueu els factors que determinen la diversitat dels rius a la península Ibèrica.

L'alumne/a ha de respondre raonadament esmentant algun/s dels següents factors que determinen la diversitat dels rius espanyols: el relleu, la topografia, el rocam, el clima, la vegetació i l'acció humana (0,5 punts per cada factor explicat, fins a 2 punts).

L'explicació correcta de la relació entre els factors i la redacció ordenada, fins a 0,5 punts.

Qüestió 4 (2,5 punts): descriviu les principals causes de la sobreexplotació i contaminació de les aigües a Espanya.

Per la descripció correcta de les causes de la sobreexplotació de les aigües a Espanya: extensió del regadiu (fins a 0,5 punts), increment del consum domèstic (fins a 0,5 punts) i ús en processos industrials com ara la fabricació de paper i pells (fins a 0,5 punts).

Per la descripció correcta de les causes de la contaminació de les aigües a Espanya: l'ús d'adobs químics, pesticides i purins en l'agricultura (fins 0,5 punts), i els abocaments residencials i industrials a llits i aqüífers (fins 0,5 punts), entre d'altres.

Qüestió 5 (2, 5 punts.): amb les dades del Document 3, realitzeu en l'Annex I un mapa de coropletes amb tots els components.

L'alumne/a ha de realitzar correctament un mapa de 4 o 5 intervals que represente els milions de turistes exteriors arribats a cada comunitat autònoma (0,5 punts).

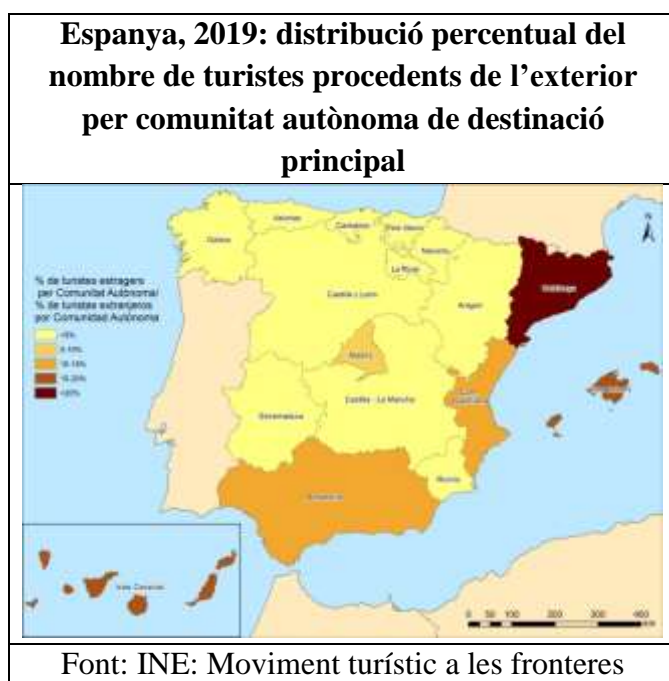
Ha de col·locar al lloc adequat les dades de totes les comunitats autònomes (0,75 punts); dos errors redueixen la puntuació a 0,25 punts; si n'hi ha més, no es puntua aquest apartat.

La necessària inclusió de la llegenda, el títol i la font es puntua amb 0,75 punts.

La representació visual correcta (gradació coherent i ajustada, amb major intensitat en els valors més elevats) suma 0,25 punts.

Es valora també la netedat i claredat del mapa resultant (0,25 punts.).

El resultat ha de ser similar al que es recull en el mapa següent:

Qüestió 6 (2,5 punts): amb l'ajuda de les dades del Document 3, comenteu la distribució territorial del turisme que arriba a Espanya des de l'exterior i expliqueu les raons de la distribució desigual que presenta.

El quadre estadístic mostra clarament que hi ha un fort desequilibri en el repartiment territorial del turisme que arriba des de l'exterior (0,5 punts).

Aquestes arribades es concentren bàsicament en cinc territoris: Catalunya (tal vegada la comunitat que té un turisme més diversificat), els dos arxipèlags, la Comunitat Valenciana i Madrid, tots els quals se situen a gran distància de la resta (0,5 punts).

Per tant, resulta evident que en gran manera el turisme receptor es concentra als territoris més lligats al turisme de sol i platja i al turisme urbà (0,5 punts).

Les dades mostren també que la cornisa cantàbrica, lligada a un turisme litoral diferent de l'anterior, constitueix un segon pol d'atracció a gran distància dels anteriors, centrat especialment a Galícia i al País Basc. Finalment, també destaca l'escàs pes dels territoris interiors, amb Madrid com a gran excepció (0,5 punts més).

Finalment, si l'estudiant és capaç de relacionar aquesta distribució amb altres aspectes com ara la distribució de l'oferta hotelera, algun tipus de turisme concret o la xarxa de transports (per exemple, la situació dels principals aeroports), pot obtenir els 0,5 punts restants.

La pregunta és oberta i, per tant, explicar altres aspectes raonables diferents dels anteriors podria compensar alguna de les mancances en aquests aspectes (fins a 0,5 punts). Es valoren en cada cas la claredat expositiva i la solidesa de l'argumentació.

Qüestió 7 (2,5 punts): expliqueu les principals repercussions econòmiques del turisme.

Entre les principals repercussions econòmiques del turisme cal esmentar les següents:

- El turisme és una activitat marcadament generadora tant d'ocupació directa com d'indirecta o induïda, és a dir, tant per si mateix (hotels, activitats d'oci...) com pels efectes que té sobre altres sectors que incrementen l'activitat (construcció, comerç...) (1 punt).
- El turisme aporta riquesa al país, amb una alta participació en el PIB estatal i amb la capacitat que té de compensar una balança comercial tradicionalment deficitària. (0,75 punts)
- També incrementa la construcció d'infraestructures de transports, i la rehabilitació i millora de ciutats i monuments (0,25 punts).
- El turisme produeix efectes complementaris, no sempre positius, com ara la saturació d'infraestructures, l'increment de preus d'habitatge i productes, una ocupació estacional i a vegades precària... (0,5 punts).
- Qualsevol altre component ben argumentat també s'ha de valorar si hi ha mancances en algun dels aspectes indicats prèviament.

Cal tenir en compte l'estructuració de la resposta, la fonamentació dels factors aportats o els casos concrets a l'hora de considerar globalment la resposta i compensar possibles mancances en algun dels apartats.

Qüestió 8 (2,5 punts): a més del turisme, expliqueu altres factors que influeixen en la terciarització de l'economia espanyola.

L'alumne/a obté la màxima qualificació si explica, almenys, cinc dels factors següents (0,5 punts per cadascun):

1. L'increment del nivell de vida, que comporta un major consum de serveis i fa que cada vegada siguin més nombrosos i especialitzats.
2. La mecanització de les tasques agràries i l'automatització de bona part de processos industrials han reduït la població necessària en aquests sectors i han permès el transvasament de treballadors cap a altres sectors.
3. El desenvolupament de la societat del benestar, que incrementa l'ocupació en bon nombre de sectors terciaris: sanitat, educació, dependència...
4. La creixent incorporació de la dona al treball, que impulsa nombrosos serveis: restauració, guarderies, ajuda domèstica.
5. El desenvolupament d'activitats econòmiques de nou tipus (des de les relacionades amb la cura personal fins a les tecnològiques).
6. No n'hi ha prou amb enumerar el turisme, però si es fa cal indicar el fort impacte que té sobre l'economia i com impulsa el desenvolupament d'altres sectors terciaris, com ara els transports.

Aportar altres factors de manera fundada també es pot valorar positivament, tot compensant parcialment la manca d'algun dels anteriors.

El caràcter obert de la pregunta obliga a considerar l'estructura de la resposta, la fonamentació de les afirmacions o els exemples concrets o qualsevol altra informació que permeti complementar els aspectes anteriors.

Cuestión 1 (2,5 puntos): apoyándose en el Documento 1, localice y describa las principales características de los climas oceánicos y de montaña de España.

Por la correcta descripción de las principales características de los climas oceánicos: precipitaciones abundantes, regulares y suaves; escasa amplitud térmica en la costa y moderada hacia el interior. Se subdividen entre clima oceánico costero o marítimo y clima oceánico de interior o de transición. Hasta 1 punto.

Por la correcta descripción de las principales características de los climas de montaña: territorios situados a más de 1000 metros de altitud, precipitaciones muy abundantes (superiores a 1000 mm/año), frecuentes precipitaciones en forma de nieve, temperatura media anual baja (inferior a los 10°C), inviernos fríos. Se subdividen entre montañas incluidas en el área de clima oceánico (Pirineos, Cantábrico y macizo Galaico) y montañas incluidas en el área mediterránea (sistema Bético, sistema Ibérico y sistema Central). Hasta 1 punto.

Por la localización correcta de las zonas y la redacción ordenada de los contenidos de estos climas hasta 0,5 puntos.

Cuestión 2 (2,5 puntos): a partir del Documento 2, identifique el tipo de clima representado en cada climograma y explique las principales diferencias climáticas entre ellos.

La correcta identificación del gráfico A como de clima mediterráneo continentalizado de veranos cálidos hasta 0,75 puntos.

La correcta identificación del gráfico B como de clima oceánico de transición hasta 0,75 puntos.

La correcta explicación de las principales diferencias climáticas entre ellos hasta 1 punto (0,33 puntos por cada diferencia citada):

- En el gráfico A las precipitaciones son escasas mientras que en el gráfico B las precipitaciones son abundantes y más regulares.
- El gráfico A muestra un periodo de 4 meses (junio, julio, agosto y septiembre) con déficit hídrico, mientras que en el gráfico B el déficit hídrico apenas existe en los meses de julio y agosto.
- La amplitud térmica es alta en el gráfico A y moderada en el gráfico B.

Cuestión 3 (2,5 puntos): explique los factores que determinan la diversidad de los ríos en la península Ibérica.

El alumno deberá responder razonadamente a alguno de los siguientes factores que determinen la diversidad de los ríos españoles: el relieve, la topografía, el roquedo, el clima, la vegetación y la acción humana (0,5 puntos por cada factor explicado hasta 2 puntos).

La correcta explicación de la relación entre los factores y la redacción ordenada, hasta 0,5 puntos.

Cuestión 4 (2,5 puntos): describa las principales causas de la sobreexplotación y contaminación de las aguas en España.

Por la correcta descripción de las causas de la sobreexplotación de las aguas en España: extensión del regadío (hasta 0,5 puntos), incremento del consumo doméstico (hasta 0,5 puntos) y el uso en procesos industriales como la fabricación de papel y pieles (hasta 0,5 puntos).

Por la correcta descripción de las causas de la contaminación de las aguas en España: el uso de abonos químicos, pesticidas y purines en la agricultura (hasta 0,5 puntos) y los vertidos residenciales e industriales a cauces y acuíferos (hasta 0,5 puntos) entre otros.

Cuestión 5 (2, 5 puntos.): con los datos del Documento 3, realice en el Anexo I un mapa de coropletas con todos sus componentes.

El alumno/a deberá realizar correctamente un mapa de 4 o 5 intervalos que represente los millones de turistas exteriores llegados a cada comunidad autónoma (0,5 puntos).

Deberá colocar en el lugar adecuado los datos de todas las CC.AA. (0,75 puntos); dos errores reducirán la puntuación a 0,25 puntos; si son más, no se puntuará este apartado.

La necesaria inclusión de la leyenda, título y fuente se puntuarán con 0,75 puntos.

La correcta representación visual (gradación coherente y ajustada, con mayor intensidad en los valores más elevados) sumará 0,25 puntos.

Se valorará también la limpieza y claridad del mapa resultante (0,25 puntos.).

El resultado debe ser similar al recogido en el siguiente mapa:

Cuestión 6 (2,5 puntos): con ayuda de los datos del Documento 3, comente la distribución territorial del turismo llegado a España desde el exterior y explique las razones de su desigual distribución.

El cuadro estadístico muestra claramente cómo existe un fuerte desequilibrio en el reparto territorial del turismo llegado desde el exterior (0,5 puntos).

Estas llegadas se concentran básicamente en cinco territorios: Cataluña (tal vez la comunidad con turismo más diversificado) los dos archipiélagos, la Comunitat Valenciana y Madrid, todas ellas a gran distancia del resto (0,5 puntos).

Por lo tanto, queda patente que en gran medida el turismo receptor se concentra en los territorios más ligados al turismo de sol y playa y al turismo urbano (0,5 puntos).

Los datos muestran también cómo la cornisa cantábrica, ligada a un turismo litoral diferente al anterior, constituye un segundo polo de atracción a gran distancia de los anteriores, centrado especialmente en Galicia y el País Vasco. Finalmente, también destaca el escaso peso de los territorios interiores, con Madrid como gran excepción (Otros 0,5 puntos).

Finalmente, si el estudiante es capaz de relacionar esta distribución con otros aspectos como la distribución de la oferta hotelera, algún tipo de turismo concreto o la red de transportes (por ejemplo, la situación de los principales aeropuertos), podrá obtener los restantes 0,5 puntos.

La pregunta es abierta y, por tanto, explicar otros aspectos razonables diferentes a los anteriores podría suplir alguna de las carencias en aquellos (hasta 0,5 puntos). Se valorará en cada caso la claridad expositiva y la solidez de la argumentación.

Cuestión 7 (2,5 puntos): explique las principales repercusiones económicas del turismo.

Entre las principales repercusiones económicas del turismo deberán citarse las siguientes:

- El turismo es una actividad marcadamente generadora tanto de empleo directo como indirecto o inducido, es decir, tanto en sí mismo (hoteles, actividades de ocio...) como en sus efectos sobre otros sectores que incrementan su actividad (construcción, comercio...) (1 punto).

- El turismo aporta riqueza al país, con su alta participación en el PIB estatal y con su capacidad para compensar una balanza comercial tradicionalmente deficitaria. (0,75 puntos)
- También incrementa la construcción de infraestructuras de transportes y la rehabilitación y mejora de ciudades y monumentos (0,25 puntos).
- El turismo produce efectos complementarios, no siempre positivos, como la saturación de infraestructuras, el incremento de precios de vivienda y productos, un empleo estacional y a veces precario... (0,5 puntos).
- Cualquier otra componente bien argumentada debería ser también valorada en caso de carencias en alguno de los previamente indicados.

Debe considerarse la estructuración de la respuesta, la fundamentación de los factores aportados o los casos concretos a la hora de considerar globalmente la respuesta y compensar posibles carencias en alguno de los apartados.

Cuestión 8 (2,5 puntos): además del turismo, explique otros factores que influyen en la terciarización de la economía española.

El alumno obtendrá la máxima calificación si explica, al menos, cinco de los siguientes factores (0,5 puntos por cada uno):

1. El incremento del nivel de vida que conlleva un mayor consumo de servicios y hace que cada vez sean más numerosos y especializados.
2. La mecanización de las tareas agrarias y la automatización de buena parte de procesos industriales han reducido la población necesaria en estos sectores y han permitido el trasvase de trabajadores hacia otros sectores.
3. El desarrollo de la sociedad de bienestar, que incrementa el empleo en buen número de sectores terciarios: sanidad, educación, dependencia...
4. La creciente incorporación de la mujer al trabajo, que impulsa numerosos servicios: restauración, guarderías, ayuda doméstica.
5. El desarrollo de actividades económicas de nuevo tipo (desde las del cuidado personal a las tecnológicas).
6. No será suficiente enumerar el turismo, pero si se hace deberá indicarse su fuerte impacto sobre la economía y cómo induce el desarrollo de otros sectores terciarios, como los transportes.

Aportar otros factores de manera fundada también podrán valorarse positivamente, compensando parcialmente la carencia de alguno de los anteriores.

El carácter abierto de la pregunta obliga a considerar la estructura de la respuesta, la fundamentación de las afirmaciones o los ejemplos concretos o cualquier otra información que permita complementar los aspectos anteriores.